
Statusmøde Aftagerpanel Tysk

Deltagere

Søren Christensen (formand), Lasse Rahn, Bente Hansen, Moritz Schramm, Alexandra Holsting, Christoffer Kiilerich Jakobsen og studienævnsekretær Simon Hildebrand Hedegaard (referent)

Afbud

Kamille Smed Kristensen, Emilie Jørgine Linnet og Vibeke Marxen

1. Godkendelse af dagsorden for 6. december 2022

Søren bød velkommen til mødet og til Lasse, der er ny-indtrådt medlem i panelet. Dagsordenen blev godkendt.

Panelets medlemmer lavede en kort præsentation af dem selv og deres virke.

2. Siden sidst fra panelets medlemmer

Panelet fandt det nyttigt, at Lasse med sin ansættelse på UCL kan være med til at udbrede kendskabet til studiets efteruddannelsestilbud for tyskundervisere i folkeskolen.

Det vil være oplagt, at panelet aflægger Lasse og UCL et besøg ved lejlighed.

Moritz og Lasse har deltaget i konferencen *Barrierer og motivation for fremmedsprog*, arrangeret af Det Nationale Center for Fremmedsprog.

Konferencen omhandlede barrierer og motivation i forhold til sprogsyn og studievalg.

3. Siden sidst på studiet

Alexandra berettede om nyt fra studiet:

- Der pågår en større omorganisering af fakultetets institutter. En afledt effekt heraf er, at de undervisere, der er tilknyttet Tysk-miljøet fra 1. januar 2023 samles på 1 institut, fremfor de hidtidige 3. Det giver potentiale for øget samarbejde på tværs i faggruppen og forhåbning om en mere ensrettet ledelse.
- Møde med eksterne eksperter:
Alle uddannelser besøges hvert 6. år af et særligt nedsat panel.
Panelet bestod af:
  - Søren Dahl, medlem af Opgavekommissionen i tysk, gymnasielærer, Roskilde Katedralskole
  - Jens Erik Mogensen, formand for Tysk censorkorps, KU
  - Corinna Loewe, Linnéuniversitetet, SverigeMødet var præget af gode konstruktive diskussioner og gav nye perspektiver - ikke mindst i forhold til den igangværende studieordningsreform.
- Processen omkring de nye studieordninger:
Der dukker til stadighed nye komplekse problemstillinger op, men faggruppen er fortrøstningsfuld.
- Masteruddannelsen, Deutschland Heute:
Der arbejdes med muligheden for at kunne udbyde uddannelsen i mindre moduler.

Der er pt. dialog med institutlederen på Institut for Kulturvidenskaber, Moritz og SDUs universitetspædagogiske enhed, SDU-UP. Formålet er at skærpe uddannelsens profil og gøre den brugbar for gymnasielærere.

Christoffer orienterede om den nye årgang, der er velfungerende både socialt og fagligt. Han er fortrøstningsfuld, også i forhold til deres stabilitet.

4. Status på ambassadørnetværket og mentorforløb

Ambassadørnetværk:

Punktet udgik i Kamilles fravær.

Mentorforløb:

Kamille har kontakten med mentorerne, mens Alexandra har kontakten med mentees

Alexandra har tilbagemeldinger fra 4 ud af 5 mentees

3 er i gang med forløbet, mens én stadig mangler at etablere kontakt.

Der er i de fleste tilfælde skabt gode kontakter, men i enkelte tilfælde er der hos mentees tvivl om matchets værdi. Det er dog en udfordring, at udbuddet af mentorer er begrænset.

Christoffer indgår i et forløb og er fortrøstningsfuld og glad for det foreløbige samarbejde.

Søren indgår i et forløb som mentor og har inkluderet tyskgruppen på sit gymnasium i processen.

Han ser arbejdet som en del af en overordnet målsætning om aktivt at sikre den næste generation af tysklærere.

I forhold til evt. mismatches, så er det væsentligt at orientere de studerende om, at det aktuelle arbejdsmarked ikke nødvendigvis er så professionsorienteret som det hidtil har været tilfældet. Det er kontakten til arbejdsmarkedet der er i højsædet – og så i mindre grad den direkte applicerbare professionsrelaterede viden. Ordningen kan med fordel bruges aktivt i rekrutteringsøjemed.

Bente fortalte, at KU har en lignende ordning hvor studerende kommer ud i gymnasieskolen i et didaktisk forløb. Tilsvarende initiativer findes bl.a. på Sørens gymnasium (Thisted Gymnasium) og andre gymnasier i regionen, der også tager universitetsstuderende i praktik, fra AU og AAU.

Dér hvor mentee-forløbet skiller sig ud er ved, at man deltager i den faglige udvikling og kvalitetsarbejdet, modsat en mere klassisk praktik, der i langt højere grad er orienteret mod undervisergeneringen.

5. Diskussion af ny studieordning på tysk

Alexandra introducerede punktet og det hidtidige arbejde.

Studieordningen blev sidst revideret gennemgribende i 2020.

Fakultetets hovedide har været at reducere antallet af små fagelementer til fordel for flere 10 ECTS-kurser (alternativt 15 ECTS-kurser).

Tysk-uddannelsen har som en konsekvens af studiets mange unikke fagligheder udelukkende haft 5 ECTS-kurser historisk set.

Det har været en udfordring at fastholde denne polyfaglighed i den nye studieordning, ligesom kravet om samdrift har været et yderligere benspænd.

Kandidatuddannelsen er praktisk talt uberørt.

Den væsentligste ændring er muligheden for at lave et produktspeciale, samtidigt med at muligheden for et klassisk afhandlingspeciale fastholdes.

Alexandra bad panelet forholde sig til udvalgte problemstillinger i en række fagbeskrivelser:

Sprog, samfund og historie 1:

Første del af en 3-semesterkursusrække, der integrerer samfund og historie med sprogundervisningen, idet tekstlæsning og skriftlig/mundtlig sprogfærdighed trænes på "rigtigt" materiale.

De eksterne eksperter udtrykte bekymring over fraværet af en separat karakter for mundtlig sprogfærdighed og manglen på bundne stedprøver (der ses som en garanti mod plagiat)

Aftagerpanelet var overordnet set tilhængere af den nye samkøring af de 3 fagligheder og fremhævede følgende styrker ved kurset:

- Dannelsesaspektet
- Godt at også de sidefagsstuderende skal følge kurset

Der var dog også betænkeligheder

- Manglende sikring af, at det er kandidatens eget produkt der bedømmes
- En bekymring for didaktikken på et kursus af så kompleks og tværfaglig en karakter

Der var i panelet fokus på, at der på så tidligt et tidspunkt som muligt foretages en udprøvning af den studerendes mundtlige sprogfærdighed. Det er således ikke tilstrækkeligt, at denne faglighed udprøves på kandidatuddannelsen alene. Panelet ønsker en form for sikkerhed for, at der bliver arbejdet med det tyske sprog – og udprøvet i det.

I forhold til bekymringen for didaktikken, så oplyste Alexandra, at nogle af de ekstra tyskmidler kanaliseres over i disse kurser i form af mindre hold og flere øvelsestimer. Det er i første omgang en øvelse i at kvalificere sprogtilegnelsen med konkret viden og fagligt relevant indhold.

Man er for nuværende i dialog med Fakultetet om den fremtidige finansiering af denne opnormering. Det er forhåbningen at ordningen om ekstra midler til tysk-uddannelserne gøres permanent. Hvis ikke det bliver tilfældet, vil man være nødsaget til at øge holdstørrelsen igen.

Introduktion til Tyskstudiet: Hvad er tysk?

Kurset udvides fra 5 til 10 ECTS og kommer til at indeholde mere refleksion over egen læring.

Aftagerpanelet anbefalede, at lade sprog og fremmedsprogstilegnelse være indgangsvinklen i dette kursus, at starte bredt og så arbejde med en tragtformet indsnævring.

Tyskstudiet skal overveje hvor metarefleksionen om tyskfagets vanskeligheder i forbindelse med sprogindlæring, bedst adresseres/placeres. De studerendes egne læringsprocesser vil muligvis have god gavn af en tvungen refleksion specifikt over emnet sprogindlæring og læringsprocesser generelt. Panelet ser gode perspektiver i en ny fælles fremmedsprogstilegnelsestilgang nu hvor faggruppen samles på 1 institut.

Panelet havde en frugtbar diskussion om det dobbeltpres, der ligger når man skal lære et nyt sprog: Frygten for at give et (fagligt) forkert svar kombineret med frygten for at give svaret på et ikke-korrekt fremmedsprog. Det er en problemstilling, som der bør arbejdes med, hvis ikke i de enkelte fagbeskrivelser, så i faggruppe-regi.

Kulturhistorie:

Kurset er en opdateret version af det tidligere kursus *Kultur- og litteraturhistorie*.

Grundet samlæsningen med den mere erhvervsrettede negot.-uddannelse har man måttet sløjfe *litteratur* i fagtitlen – er det et problem?

Et enigt aftagerpanel så denne ændring i fagtitlen som uproblematisk.

Introduktion til sprog- og kulturvidenskab 1 og 2:

2 kurser med fælles udprøvning, med spørgsmål i begge fagområder/pensum.

De eksterne eksperter anbefaler, at man ansøger Fakultetet om tilladelse til at dele faget op.

Panelet er delte i spørgsmålet:

- Christoffer, som studerende, oplever det u hensigtsmæssigt når 2 fagligheder udprøves samtidigt
- Søren er ikke så bekymret, så længe man er tydelig i forhold til bedømmelseskriterierne

- Alexandra vil kontakte Fakultetet med henblik på en opdeling

Ekstern censur på mundtlige prøver og vigtigheden heraf?

Alexandra bad om panelets input i forhold til ovenstående spørgsmål.

Et enigt panel tilkendegav, at det ikke er afgørende om en karakter i mundtlig sprogfærdighed er givet med intern eller ekstern censur. Der er således stor tillid til SDUs egen evne til at bedømme de studerendes mundtlige kvalifikationer. Panelet bemærkede også, at studiet og universitetet har en naturlig egeninteresse i at sikre kvaliteten af bedømmelsesarbejdet.

6. Orientering fra sprogkonference i Nordjylland

Søren orienterede om sprogkonferencen, arrangeret af Hjørring Gymnasium. Konferencen var en del af projektet ”Vild med sprog og kultur”, hvis formål er at øge andelen af elever og studerende, der interesserer sig for sprog og kultur.

Aftagerpanelet drøftede den politiske bevågenhed, som tyskfaget nyder for øjeblikket og fandt det oplagt at blande sig i debatten, f.eks. i form af en kronik forfattet af f.eks. Søren og Alexandra eller ved at inddrage manglen på uddannede undervisere i faget.

Det er på tide, at smide broderskabet med spansk og fransk (der alligevel ikke længere udbydes på SDU) overbord og insistere på en tysk-sologang. Tyskland er vores største samarbejds- og handelspartner og nabo.

Der er en klar opfattelse i panelet af, at det er nu der skal handles.

Det er nu, der er mulighed for at påvirke og ændre strukturer og indsatsområder.

Panelet finder det i den forbindelse vigtigt, at der spilles ind med konkrete løsningsforslag, sådan at det ikke blot bliver endnu en gentagelse af ”Ulven kommer”-narrativen.

Aftagerpanelet er således klar til at bistå med inputs, såfremt SDU har brug for det.

Søren, Lasse og Alexandra vil mødes om et fælles initiativ.

7. Godkendelse af ajourført kommissorium

Kommissoriet blev godkendt.

I forbindelse med godkendelsen drøftede aftagerpanelet kort dets nuværende sammensætning.

Der var enighed om, at der mangler en repræsentant fra det kommunale/offentlige og at det kunne være interessant med et medlem fra kulturverdenen.

8. Næste møde

Næste møde afholdes i marts 2023.

Mødet afholdes fysisk.

Søren kontakter Dorte om det praktiske.

9. Eventuelt

Christoffer påpegede at de seneste ledighedstal er gode.

Søren nævnet, at det vil være oplagt, at studiet øger sin synlighed op til at gymnasieeleverne skal foretage studievalg. Man kunne f.eks. engagere nuværende tyskstuderende i en simpel, digital markedsføringskampagne (TikTok, Instagram, etc.).

Mødet sluttede kl. 18.00.

Søren Christensen
Formand

//

Simon Hildebrand Hedegaard
Studienævnssekretær